

La veu del mussol

Butlletí de l'A.P.M.A. Agrupació per a la Protecció del Medi Ambient del Garraf
C/ Sant Pau, 13. 08800 Vilanova i la Geltrú <http://www.vvirtual.es/apma>

Número 11
Maig 2003

DEBATS SOBRE L'AIGUA

La Paperera, 28 i 29 de març de 2003

La decisió de col·laborar amb les associacions de veïns a propiciar debats ciutadans amplis sobre ecologia aplicada a la ciutat i el nostre entorn, ens ha servit a tots plegats per gaudir d'uns debats sobre l'aigua molt interessants i aportadors. Va ser curiós i fins i tot emotiu sentir a un representant veïnal dir que les associacions de veïns hem de continuar incorporant els elements que ens aporten els ecologistes i que un ecologista digués que s'han de potenciar les AV i la relació entre la gent, el debat de la relació entre nosaltres, i entre nosaltres i la natura.

El programa va agrupar els ponents i els temes següents:

- *L'aigua font i condició de vida.* Jordi Gasull, secretari de la CONFAVC i membre de l'ACA.
- *L'aigua a Vilanova i la Geltrú.* Albert Tubau i Garcia, historiador, autor del llibre *Vilanova i la Geltrú i el repte de l'aigua*.
- *Aigua i territori.* Carles Ibàñez, biòleg i membre de la Plataforma en defensa de l'Ebre.
- *Una nova cultura de l'aigua*, taula de debat amb Enric Tello, professor d'Història econòmica de la Universitat de Barcelona; Albert Tubau i Garcia, historiador; Joan Benet i Guardiola, regidor de serveis viaris i habitatge de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú; moderador: Ignasi Puig, enginyer industrial i membre de l'APMA.

Les 30 persones assistents del divendres i les 36 del dissabte van poder contrastar opinions, consolidar criteris i entendre amb més claredat el camí a seguir en el tema de l'aigua, tant pel que fa a comportaments personals i col·lectius com a polítiques municipals. Durant les 7 hores de la trobada, ponents i assistents van aportar un seguit d'idees, reflexions i experiències de les quals no volem estar-nos de destacar-ne algunes:

• L'aigua és un bé públic i un actiu eco-social, no es pot donar subvencionada. La nova cultura de l'aigua és el sentit del límit, la seva visió econòmica ha de ser sostenible, equitativa i solidària.

• La indústria, els hotels, els camps de golf, càmpings, urbanitzacions, instal·lacions de reg i piscines i totes aquelles infraestructures que provoquen contaminació o malbaratament d'aigua haurien d'aplicar solucions tecnològiques i incorporar obligatòriament, depuradores i sistemes de recollida d'aigües pluvials i tractament d'aigües grises.

• Cal abandonar l'actual política de l'oferta del Pla Hidrològic i aplicar una política de la demanda que inclogui canvis de legislació, revisió de concessions i polítiques educatives de la societat. I fer una gestió eficient que marqui límits de distribució, de quantitat, d'energia, de territori...

• Necessitem amb urgència una planificació dinàmica i pluridisciplinària del territori a 50 anys vista.

• Cal aplicar tarifes progressives que diferenciïn i gravin el consum, quan calgui, dels diferents usos: domèstic, industrial, serveis, agricultura...

• Cal que substituïm el sistema d'aforaments pel de comptadors i promoure l'estalvi. A escala local, hem de posar l'esforç en l'educació ambiental i dels comportaments.

• A Vilanova i la Geltrú s'està canviant la gestió del consum per una gestió de la demanda.

• Ens cal una Llei de subministraments bàsics de la llar (aigua, gas, electricitat...) que incorpori el mínim i màxim vital com a criteri de preus.

Com a APMA entenem que aquests tipus de debats són del tot necessaris i apostem per la seva continuïtat, amb el convenciment que poden ajudar-nos a orientar la nostra feina i a entendre millor els diferents criteris. Us informarem sobre les properes i us animem a participar-hi.

Hèctor Galvany Abad

NOVES CARRETERES, MÉS COMUNICACIÓ?

Possiblement teniu notícia per la premsa comarcal de l'exposició pública del projecte d'arranjament de la carretera entre Ribes i Canyelles i del desdoblament entre Canyelles i Vilafranca del Penedès que probablement s'executarà al llarg de l'any 2004. El desdoblament de tota l'antiga comarcal 244 (ara C-15) ha estat una aspiració llargament desitjada per amplis sectors polítics i econòmics de les capitals de l'Alt Penedès i el Garraf, des que ja fa uns 15 anys es va emprendre la remodelació integral de l'esmentada via. Ara aquesta notícia ha deixat un regust agre-dolç ja que no incorpora el desdoblament fins a Vilanova tot i que l'administració ja ha assegurat que aquesta serà una intervenció a realitzar en pocs anys. Respecte la millora del traçat de la C-15B, la carretera local que uneix Canyelles amb Ribes, no ha tingut tant de ressò, havent estat però un motiu de satisfacció entre les administracions locals implicades donats els continus revolts i el trànsit creixent d'aquesta infraestructura.

Altres solucions addicionals s'han tingut en compte a les últimes revisions del Pla General d'Infraestructures per aquest important eix viari, com és la possible construcció d'una autopista o d'una via ferroviària, no sabem bé per quan ni per on.

És ben cert que l'orografia que la riera de Vilafranca ha modelat després de milers d'anys dona per a poc més i la construcció d'una carretera de quatre carrils no farà més que acabar d'artificialitzar aquest espai, fent desaparèixer bona part de la riera natural i el seu entorn. Però a més, i degut precisament a la feréstega orografia de la zona, acabarà per limitar i impedir tant a vianants com a vehicles no motoritzats la comunicació entre els nuclis que travessa. Uns nuclis cada cop més massificats, molt propers els uns als altres, i que per mala planificació únicament es comuniquen mitjançant aquesta artèria cada cop més reservada als cotxes.

En aquest sentit la Coordinadora Catalana d'Usuaris de la Bicicleta, de la qual forma part l'APMA, ha instat, en l'estudi informatiu del projecte, l'adequació d'un itinerari apte i segur pel trànsit de vianants i bicicletes. Aquest es realitzaria aprofitant en nombroses ocasions els antics trams de carretera que ja no prestin servei; però quan no sigui possible, fent un carril segregat al costat de la nova carretera. Els motius que ens han impulsat a realitzar aquesta demanda són els següents. Primer: per augmentar la mobilitat amb modes de transport no contaminants, en nuclis de població que sovint (tram Ribes-Canyelles) no disten entre pobles i urbanitzacions més de 1-2 quilòmetres. Segon: per donar a conèixer el paratge, ja prou malmès per una infraestructura tan agressiva, però que creiem té prou possibilitats tant a nivell local entre nosaltres els residents, com des del punt de vista de qui ens visita amb el turisme rural. I tercer: per emmarcar-lo dins d'un projecte més ampli que preveu la creació d'una Xarxa Ciclista Bàsica a tot Catalunya, essent aquest tram l'única connexió entre l'Alt Penedès i el mar.

Esperem que l'administració sigui permeable a les nostres demandes i poder disminuir en certa mesura l'impacte de l'obra.

Albert Bas Vilda

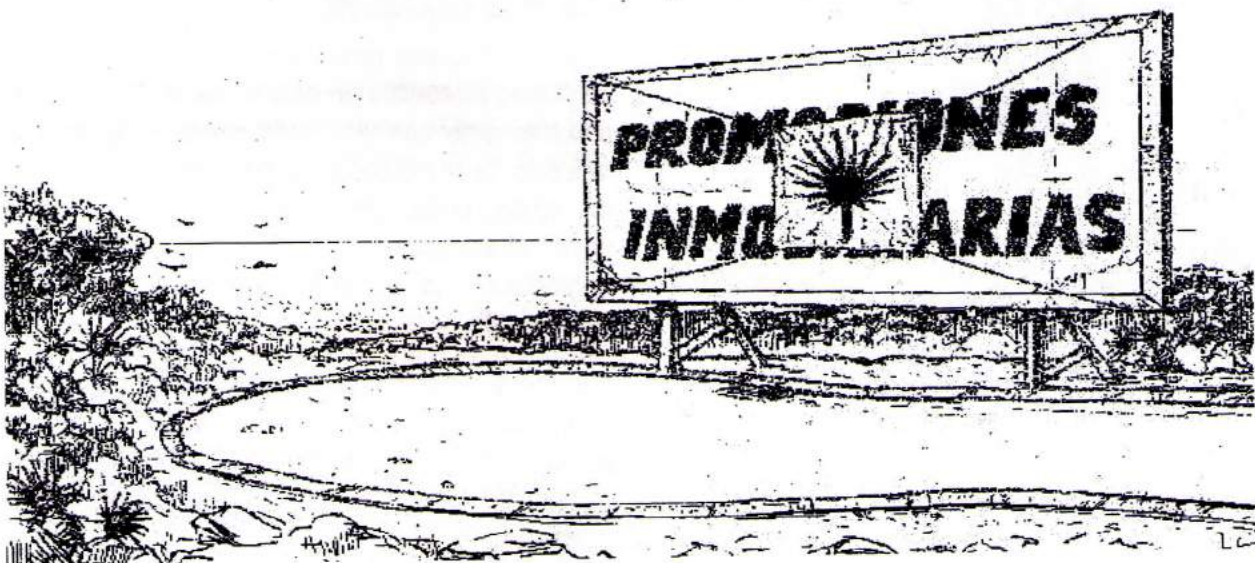
SENTÈNCIA PER A UN ESPAI NATURAL, SENTÈNCIA PER A LES PERSONES

Poques vegades a la comarca s'ha parlat tant d'un tema per motius ambientals com en el cas de la campanya contra la urbanització de l'espai natural dels Colls-Miralpeix. Fou una campanya llarga i intensa, amb aspectes exitosos i altres que no poden qualificar-se més que de fracassos.

Els avenços significatius que en la preservació de l'espai es van produir a Vilanova i al sector majoritari de Sitges (Les Coves i Comarroja) indubtablement no s'haguessin aconseguit sense la posició explícita de gran part de la població contra el procés urbanitzador que aquests Ajuntaments anaven a emprendre, oposició que es canalitzà a través de la Plataforma *Salvem Els Colls - Miralpeix*.

Tot i així, el cas més flagrant ha estat el de Sant Pere de Ribes ja que si bé no era el sector major ni més ben conservat, la seva ubicació central el feia decisiu en l'objectiu de preservar unitàriament Els Colls. L'Ajuntament –tant el d'UM9 com el del PSC– es van mostrar totalment insensibles i mai van tenir com a objectiu revertir el procés urbanitzador.

L'APMA i DEPANA, amb el recolzament de la Plataforma, van optar per la via judicial per tractar de frenar la urbanització del sector ribetà. La sentència, després de varis anys de contencions, ha aparegut fa pocs mesos i no només no dona la raó als col·lectius ecologistes, sinó que els

Bernat Cisneros Puig

En el cas de Sitges ben probablement l'Ajuntament no hagués rectificat la seva voluntat urbanitzadora si no hagués estat per una sentència providencial (i inesperada, perquè no tenia a veure amb Els Colls) i per la voluntat del Director General d'Urbanisme. L'Ajuntament de Sitges ja va demostrar la seva poca sensibilitat en el cas de la urbanització del sector de Can Girona –que envolta el camp de golf–. Qualsevol que vegi la urbanització pot preguntar-se a quina lògica i a quins interessos respon aquesta urbanització.

condemna a pagar els costos del procés per haver actuat temeràriament, és a dir, sabent d'entrada que perdriem! Com si no tinguéssim altra feina... Els costos del procés els estimem en un mínim de 12.000 euros, dels quals una bona part serien per a l'Ajuntament de Ribes.

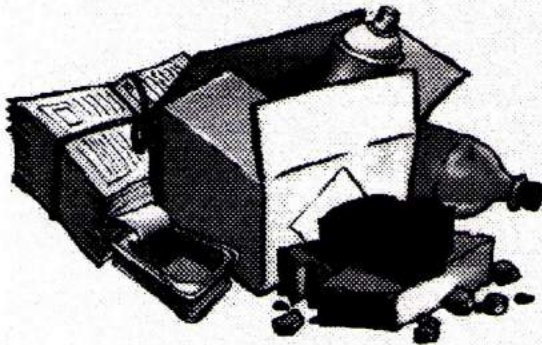
És una sentència parcial, malintencionada, plena d'omissions dels nostres arguments i que sembla que tingui com a únic objectiu escarmentar qui gosa ser dissident d'una administració que en aquest cas no estigué al servei dels ciutadans que té el deure de representar. La sentència està recorreguda al Tribunal Suprem, però en qualsevol moment pot tocar pagar. Ja vam demanar al govern de l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes que renunciés a cobrar la seva part i l'alcalde s'hi va negar, amb tot, hi hem tornat a parlar. També demanem als alcaldes de Vilanova i la Geltrú i de Sitges que assumeixin la resta de les despeses, perquè no entenem que dues associacions sense ànim de lucre hagin de pagar res quan tot el que van fer és actuar en defensa de

l'interès col·lectiu amenaçat per una mala planificació del territori. Caldrà veure què diuen els Alcaldes i caldrà, evidentment, donar-ho a conèixer.

Ara també és moment de continuar pensant en el futur de l'espai. Els Colls-Miralpeix mai serà l'espai que havíem defensat i cal recordar qui són els responsables que això hagi estat així. No obstant, cal mirar endavant i cal dotar d'una major protecció aquelles àrees que s'han aconseguit salvar. És moment de pensar en figures supralocals de preservació, és moment que els ajuntaments s'asseguin a parlar i és moment que les Administracions de rang superior s'impliquin.

Ignasi Puig Ventosa

LA GESTIÓ DELS RESIDUS CONTINUA SENT UNA ASSIGNATURA PENDENT

L'any 1993 la Mancomunitat Intermunicipal de l'Alt Penedès i el Garraf va prendre l'acord de desenvolupar un nou sistema de gestió dels residus amb criteris ecològics. Era el model Residu Mínim que pretenia recollir separatament la brossa orgànica, el paper, el vidre i la resta de la brossa inorgànica.

El principal objectiu del model era donar al 100% dels residus municipals una recollida selectiva i un tractament preventiu previ a la l'ús dels tractaments finalistes (incineradores i abocadors).

També es plantejava abordar la problemàtica de les deixalles amb una visió més àmplia, prioritzant la reducció, la reutilització i el reciclatge dels residus en aquest ordre, per mitjà de la construcció de noves infraestructures, la implicació imprescindible de la població i la bona gestió mancomunada dels ajuntaments

L'APMA sempre ha donat suport al projecte Residu Mínim, tanmateix, després de deu anys, el projecte es troba en una situació lamentable, no pas per una qüestió de concepció sinó per com s'ha dut a la pràctica.

El primer punt problemàtic és la poca homogeneïtat dins la Mancomunitat. Mentre que hi ha municipis que s'han cregut el projecte i aquest ja està totalment implantat, n'hi ha d'altres en que no ho està o on tot just està començant. Aquesta descoordinació visible dels ajuntaments posa en perill el Residu Mínim i posa en qüestió també, la capacitat de la Mancomunitat per actuar amb una sola veu davant instàncies superiors

Les dades dels ajuntaments de Sitges i Vilanova i la Geltrú reflecteixen increments dels nivells de recuperació de residus però aquesta lectura simple no pot amagar que els nivells de recuperació són baixíssims, fins i tot per sota dels límits que estableix la Llei.

Hi ha sobretot dos motius que expliquen aquest fracàs. El primer és que solament una petita part de la població selecciona les deixalles correctament. Aquest baix nivell de participació s'explica per la insuficient educació ambiental feta, però també perquè avui participar de la recollida selectiva és més difícil que no fer-ho. Proposem que es dediquin més esforços en educació ambiental, però també que els municipis de la Mancomunitat Penedès-Garraf avancin cap a un model de recollida porta a porta, en el que es recullin en dies alterns diferents fraccions de les escombraries. Els ja més de quinze municipis de Catalunya que estan aplicant models d'aquesta mena han disparat els nivells de recuperació, perquè en aquest model resulta més fàcil i còmode participar de la recollida selectiva que no fer-ho. Això té molt més sentit que gastar-se els diners públics en inversions milionàries per soterrar contenidors, que poden millorar l'estètica de la ciutat, però no incideixen en el fons de la qüestió dels residus.

L'altre gran motiu és una vergonya. La planta de triatge de Vilafranca del Penedès, que havia estat concebuda i finançada per tractar la fracció inorgànica de la brossa de la comarca (contenedor verd o gris) tan sols funciona cada 15 dies.

Quan a casa separem la brossa orgànica en el cubell marró, aquesta se'n va a la planta de compostatge, el vidre i el paper el recullen empreses recuperadores i la brossa inorgànica hauria d'anar a la planta de triatge. Doncs resulta que aquest és el seu destí només 15 dies de cada mes i els altres es dedica a separar envasos provinents de contenidors grocs (de la comarca i de fora) i la brossa inorgànica va directe a l'abocador!

El motiu d'això són els interessos econòmics dels fabricants d'envasos de plàstic i llaunes. Aquestes empreses, amb el suport de la Generalitat i el vist-i-plau de la Mancomunitat, van aconseguir imposar al carrer el seu contenidor groc, contradient el model Residu Mínim i els missatges que s'havien donat a la població.

La Llei d'Envasos estableix la responsabilitat dels envasadors de finançar la recollida selectiva d'envasos i per tant aquests tenen l'incentiu clar de recuperar el mínim possible, ja que així s'estalvien haver de finançar la recuperació de la resta. Per rar que sembli recupera molts més envasos el model Residu Mínim, que no preveu contenidors grocs al carrer, que el model dominant, que s'ha acabat imposant també al Penedès-Garraf, que sí els preveu. En el primer cas tots els residus, exceptuant els orgànics, paper i vidre tenen com a destinació la planta de triatge i allí es recuperaria una fracció molt important dels envasos, en el segon cas només es recuperen els que tenen com a destinació el contenidor groc. Només a tall d'exemple, l'any 2002 Vilanova i la Geltrú va recuperar tan sols un 1,19% dels seus residus a través dels contenidors grocs!

Per tant els nostres representants polítics han permès que els interessos de la indústria de "usar i llençar" passin per damunt de l'interès comú. Des de l'APMA creiem que caldria retirar els contenidors grocs i garantir que la planta de Vilafranca triï sempre la brossa inorgànica de la comarca, que és precisament per allò que fou concebuda.

Pau Bernal Gallegos
Ignasi Puig Ventosa

EL VERD A LA CIUTAT

El verd a la ciutat té una importància cabdal en la planificació urbanística, malgrat això els tècnics en jardineria, ecòlegs i especialistes en el medi no intervenen en el procés de disseny i definició de la ciutat. El verd té una importància que va més enllà de les visions esteticistes de l'urbanisme. Per una banda les zones verdes possibiliten una vida molt més assolsegada als seus ciutadans. Per altra part els espais verds tenen una funció ecològica que va des de disminuir el soroll i pal·liar la contaminació atmosfèrica fins a la de donar cabuda a una sèrie d'éssers vius que també poden habitar la ciutat. En definitiva, es tracta de donar continuïtat al medi natural trencant el continuïtat urbà. Un continuïtat que fa poc defensaven els governants i els seus tècnics urbanistes i que ara ja no el defensen però l'accepten com a fet consumat.

Les ciutats s'estan omplint de ciment i asfalt, i cada vegada és més difícil la seva convivència amb zones verdes, arbres i fauna. Les places dures s'imposen silentment, encara que ningú s'atreveixi a cantar llurs "excel·lències". Pels actuals urbanistes, les arrels dels arbres constitueixen una maledicció de la natura ja que són capaces d'aixecar voreres i de destruir les canonades de gas, evidentment de PVC (d'una vida mitjana molt menor al temps que necessita un arbre a posar-hi algun problema de coexistència). La solució, del grans cervells de la casa gran, passa per posar-hi torretes amb arbres de "quita-i-pon". Això ho veurem ben aviat en les remodelacions de la Plaça Pau Casals, on encara hi ha arbres.

Per més inri, la ciutat dissenyada en funció de l'automòbil fa que alguns pàrquings subterranis ocupin tanta o més superfície que els propis edificis que sostenen, amb la qual cosa els arbres acaben constituint uns elements relictos i indesitjables pels "ordenadors" del territori. Això ho veurem aviat a la Plaça Charlie Rivel on l'aparcament

soterrat ha ocupat tot l'espai sense deixar-hi una engruna pels arbres.

Fa més de mig any, l'APMA va demanar a l'Ajuntament, a través del Consell de Medi Ambient i Sostenibilitat, que aplicés criteris de sostenibilitat a les zones verdes de la ciutat.

Sembla que aquesta insignificant demanda hagi parilitzat aquest consell ja que havia de discutir-se en l'últim plenari del mes d'octubre,

no es va fer per manca de temps, i hores d'ara no se n'ha convocat cap altre.

La nostra demanda venia a ran de veure com havien canviat els xiprers de la Avinguda del Garraf per uns arbres-pirulis de pa sucats amb oli. Cal tenir en compte que els xiprers tenen unes característiques molt positives, a part de la seva fortalesa i de la seva fàcil adaptació al nostre medi, donen la possibilitat a molts ocells per a viure-hi i criar. No cal dir que van tallar els xiprers causant una mortaldat de gafarrons que estaven en plena època de cria.

També ens qüestionem l'ús de plaguicides (eufemísticament malanomenats fitosanitaris) a l'arbrat viari. Creiem que les zones verdes es poden tractar amb productes i mètodes naturals, aplicant criteris de prevenció evitant l'estrès hídric i afavorint l'existència d'ocells insectívors.

El paradigma del verd de Vilanova i la Geltrú és el Pi gros de la Masia En Cabanyes, l'únic arbre monumental que tenim al municipi i està rebent cures pal·liatives perquè no es mori.

Jaume Marsé Ferrer

ECO-ODA A LA ROTONDA

"Aquí ja han posat una altra rotonda!", aquesta és una exclamació cada cop més habitual que hom expressa quan circula per les nostres contrades, mentre tota la càrrega del maleter rellisca cap a un extrem i es senten les queixes dels passatgers del darrera.

Aquests distribuïdors del trànsit apareixen com bolets per carreteres i avingudes i sovint esdevenen elements de presentació de pobles, viles i ciutats.

Quatre herbes oportunistes, mosaics gaudinians, escultures d'artistes de renom (o no tant), peces de ceràmica, fontanes o fins i tot espectaculars composicions vegetals que recorden oasis, són alguns dels dissenys de rotonda més habituals.

També hi ha, però, la versió de rotonda amb composicions paisatgístiques autòctones, qui no ha

vist a la nostra comarca rotondes amb uns exemplars esplèndids d'espígol, romani, margalló... on s'han fet servir tan sols elements naturals i s'hi ha aplicat molta cura i un gust exquisit.

Què més podrien desitjar els espais naturals de les nostres comarques que esdevenir unes magnifiques rotondes, ben regades, il·luminades, mimades i admirades per tothom. La Platja Llarga, els Colls, la desembocadura del Foix... van pel camí de passar a la categoria de rotonda, després de tants i tants retalls que han hagut de patir. Podran anar de la maneta de l'Arc de Barà, aquest monument històric que tot cofoi rau en mig d'una rotonda preciosa al bell mig de la carretera N-340.

Helga Rovira Borrell

VOLS FER-TE SOCIA DE L'APMA?

Omple aquesta butlleta i fes-la arribar al C/ Sant Pau, 13 (08800) Vilanova i la Geltrú

Agrupació per a la Protecció del Medi Ambient

de Sitges i Vilanova i la Geltrú

BUTLLETA D'INSCRIPCIÓ

DOMICILIACIÓ BANCÀRIA

Desitjo col.laborar amb una aportació anual de:

10EUR 20EUR EUR

Nom i cognoms:

Desitgem col.laborar mitjançant una quota anual familiar de:

5 EUR 50 EUR EUR

Nom i cognoms dels components de la família:

.....

.....

.....

.....

Adreça:

C.P.: Població:

E-mail:

Telèfon:

Signatura:

Banc/caixa

Codi de banc/caixa : _____

Nº oficina: _____

Nº compte/libr.: _____

Titular del compte/libr.:

DNI del/la titular: _____

Adreça del banc/caixa:

CP.: Població:

Autoritzo que carreguin al meu compte/llibreta els rebuts presentats per A.P.M.A al meu nom.

Signatura

Data:

(del/la titular del compte/llibreta)

GALÍCIA: CATÀSTROFE ECOLÒGICA, ECONÒMICA I SOCIAL

Què ha passat, perquè, tornarà a passar? Quantes preguntes et pots fer com aquestes i quines respostes has trobat del cas Prestige?

Ha passat que un petrolier dels que atravessen per davant de les costes gallegues, i que per qüestions econòmiques no reunia totes les mesures de seguretat, ha abocat fuel a les costes gallegues.

Perquè les decisions que es van prendre no van ser encertades i es va desestimar les dels tècnics que aconsellaven portar el vaixell a un lloc resguardat (port o cala) per transvasar la càrrega del Prestige, abans que es trenqués en dos.

Tornarà a passar sempre que socialment no pressionem els polítics que ens governen i aquests no ho legislin perquè no torni a passar.

Una catàstrofe **ecològica, econòmica i social** de repercussions encara imprevisibles, però que, de ben segur, seran històriques pel seu component altament negatiu.

Foto: Raimon Moreno

Ecològicament, ha estat un desastre d'abast mundial i d'una repercussió importantíssima sobre la reserva natural de les illes atlàntiques (illes Cies, illa d'Ons i illa de Salvora), on es trobaven espècies marines molt importants (corbs marins, etc.) i que han patit les conseqüències del vessament de petroli. Dofins morts damunt les pedres de les platges atlàntiques, ocells plens de fuel mirant-te amb ulls de no entendre el que els està passant, moltes espècies que, de ben segur trigaran molts anys a recuperar-se, en cas que es puguin recuperar.

Econòmic, hem de considerar importantíssima la pèrdua del modus vivendi de moltes famílies gallegues, que ja no tenen la seva única font d'ingressos, els productes de la mar; i també la repercussió que tindrà sobre la indústria conservera on treballen moltes d'aquestes famílies. Galícia és un poble que viu directament (mariscadors, pescadors, indústria conservera...) o indirectament (mercats, restauradors, turisme...) del seu litoral Atlàntic, i que, de cop i volta, ha perdut aquest recurs natural.

Però, sobretot, **socialment**, la fractura que ha deixat aquest cas ha estat majúscula. Tots hem vist mariscadors intentant pegar polítics gallegos, i l'últim cas que coneixem ha estat el d'una noia de 18 anys que va escridassar Fraga en públic, i aquest li ha interposat una demanda per aquest insult. Sembla que no té memòria per recordar que ell, a continuació d'aquest insult va fer un comentari: "si no fueras mujer...". Què li demana? Presó? Quan un polític insulta qualsevol ciutadà, es té el mateix tracte?

I els gallegos, aquells que reben sorpresos persones que des de molts indrets arriben a les costes gallegues a donar un cop de mà desinteressadament (1800 catalans) han tret la raó a aquells polítics que deien als gallegos que els catalans eren culpables de molts dels seus problemes, ara els gallegos ja saben qui són els culpables de molts dels seus mals i qui són els seus amics.

En conclusió, aquells que volen minimitzar aquest cas utilitzant totes les tècniques que tenen al seu abast, **no ho aconseguiran**, perquè encara ens queda el contacte personal amb els que han patit la catàstrofe i ens queda la nostra honestedat per ajudar qui ens necessita. Això ha estat la primera lliçó dels ciutadans/es a la classe política. I sobretot fer-ho sense demanar contrapartides de cap tipus i sense cap tipus de perjudici.

Democràcia? Però, tenen clar els polítics que governar, encara que sigui amb majoria absoluta, s'ha de fer escoltant sempre l'opinió del ciutadans i ciutadanes?

Nunca Más

Raimon Moreno Hidalgo

Roger Ventosa entrevista a MAGDA BANDERA

Espectora i periodista vilanovina

La Magda, que ha estat a l'Iraq, en el llibre "Hijos de guerra" tracta el tema de les sancions econòmiques i postguerres a Iraq, Bòsnia i el Sàhara Occidental i després de males experiències sobre la manipulació de la informació pel que fa a la situació a l'Iraq i de veure la tergiversació dels mitjans de comunicació establerts, volia mostrar la cara dels iraquians que no surten mai als informatius, i tot i que finalment no ha aconseguit posar en funcionament les webcams projectades a causa de problemes polítics amb el regim iraquí, el projecte Webcamiraq.org ha arrossegat més de 70 organitzacions i centenars de milers de visites a la seva web. Hem quedat per fer l'entrevista a la Pl. de la Vila quan les tropes americanes ja porten 3 setmanes a Bagdad.

RV: Què t'ha portat a interessar-te per Iraq des de fa temps?

MB: L'Iraq és un país relativament modern, que havia aconseguit uns estàndards de vida alts durant els anys 80. Tanmateix, la dictadura de Sadam Hussein i l'embargament imposat l'any 90 han destrossat el benestar de la majoria dels iraquians davant de la passivitat del món occidental i de l'ONU. Hem de recordar ben alt que l'embargament ha matat a 1.500.000 persones a l'Iraq! La denúncia de l'embargament ha estat el primer motiu de contacte amb Iraq.

RV: Quin paper han jugat els mitjans de comunicació en la guerra d'Iraq?

MB: En aquesta invasió d'Iraq per part dels EUA i el Regne Unit amb el suport d'Espanya hem evidenciat la censura dels mitjans de comunicació. La veritat és que hem rebut molta més informació que en d'altres guerres, no obstant, el que ha quedat és una finestreta mínima. Ens hem adonat també del llenguatge maquiavèlic amb paraules del tipus "alliberament", en lloc d'"invasió", "coalició", "aliats", "danyos col·laterals", contínues imatges de soldats repartint ajuda humanitària com si d'angelets de la guarda es tractés. Hi ha hagut grans tensions entre les direccions dels mitjans de comunicació i els enviats especials, que no es podien estar de relatar la veritat del que estaven veient sobre el terreny. Per exemple, en Fran Sevilla, enviat de la RNE. La veritat és que la cobertura de la guerra per part de TVE i Antena 3 ha estat absolutament lamentable i patètica. És més, allà on ens hem refugiat la majoria, a Tele 5, han aprofitat la guerra per guanyar quota de mercat. El Berlusconi ja se sap bé de què va el rotlló! Però hem d'estar atents, són molt perillosos. A part, hem patit l'assassinat de periodistes a mans de soldats nord-americans, sense la condemna del govern de l'Estat. Indigne.

RV: Has viscut algun cas de censura en la teva feina de periodista?

MB: La veritat és que durant la guerra la meua postura radical en contra de la guerra es venia bé. I als mitjans els interessa vendre. No he tingut cap cas de censura explícita, però no sé quant pot durar aquesta "llibertat". Ara m'estic plantejant col·laborar a espais on la gent pensa totalment diferent o on no s'esperen determinades informacions. L'única condició és que no em censurin una paraula o em "retoquin" un article posant uns peus de foto o un titular que no té res a veure amb el text, que és una pràctica comuna en el periodisme. Els redactors en cap ja saben que la gent no s'acaba els articles i sovint no passen del titular.

RV: Què hem de fer davant d'aquest desastre polític que ens ha deixat la guerra d'Iraq, amb una ONU que fa plorar i la UE sota mínims?

MB: La veritat és que he perdut la confiança en els partits polítics totalment. És absolutament necessari un nou sistema d'organització més participatiu. Com ens podem creure un sistema que permet que davant manifestacions multitudinàries i un estat d'opinió contrari en més d'un 90% a la guerra, el govern del teu país hi doni suport?

La veritat és que arrel de la guerra han sorgit moviments de tot tipus, que estan treballant a la base amb molta força. Els polítics han de saber que hi ha una gran quantitat de gent molt crítica amb el que està passant. Nosaltres som "corresponsables" de la invasió per molts motius. Consumim productes d'empreses que donen suport a la guerra, invertim els nostres estalvis en fons d'inversió que no sabem on acaben invertint els nostres euros. O sigui, que amb el nostre dia a dia podem fer moltíssimes coses per, com a mínim, no donar suport a les persones, empreses i estats que fan les guerres. Cal no donar suport a partits que propugnin augments en les partides armamentístiques. I sobretot, cal estar ben informats. Internet és de moment un gran vehicle. Ja veurem quant de temps dura sense control. Bé realment, controlats ja ho estem. Durant el projecte webcamiraq.org, i després dels allaus de visites a la web hem rebut algunes trucades sospitoses preguntant sobre qui som, com ens financem, quins suports tenim. No es podien creure que fóssim quatre gats i que no amaguessin cap interès. El més important a internet és ser totalment transparent i clar.

RV: Per què les persones com tu no es posen en política?

MB: Com a periodista no puc ficar-me en un partit polític, encara que des dels 18 sempre voto el mateix. Tinc molt clars els meus principis d'esquerres i cada dia que passa ho sóc més i més. Però dins d'un partit no em sentiria a gust, veig massa vicis i rutines, massa propaganda, inauguracions accelerades, egocentrismes i campanyes electorals que duren barbaritats. Prefereixo fer política escrivint articles compromesos amb les coses que crec. Les injustícies són tan grans, que no cal ni opinar, només sent mínimament objectiva i reproduint les dades, ja estàs denunciant i fent política.

RV: Quins són els teus nous projectes?

MB: D'una banda estic treballant en un assaig sobre les noves formes de control social, cada vegada més sofisticades. I d'altra, vull continuar impulsant el projecte de les webcams i ajudar gent que les vulgui fer servir per denunciar situacions a d'altres països i fins i tot a Galícia, a les platges del Prestige, per veure si estan "netes" com alguns ens volen fer creure. I vull anar a l'Iraq, malgrat que em fa por, no tan sols perquè no és un lloc segur, sinó perquè no sé com reaccionaré quan vegi tanta destrucció, tanta tristesa, tanta hipocresia. Però aleshores ja no estaran de moda i serà difícil escriure sobre això a un diari normal. Intentarem instal·lar la webcam per vigilar aquesta "reconstrucció" que ens volen vendre. L'altre problema és que anem curts de diners i temps. Però bé, per la nostra part farem el que podem. Vols anar tu a Iraq a posar la webcam?

LES RECOMANACIONS

Per Xavier Roset Juan

“ LA PRIMAVERA SILENCIOSA ”

de Rachel Carson

Ed. Crítica. Col.lecció Drakontos

Llibre dels principis dels 60 precursor de la preocupació ambiental i la contaminació aplicada als camps de conreu, a l'alimentació i a l'atmosfera i als sòls en general. L'autora, especialista en el camp de la nutrició i la biologia, fa un esbós de com estaven les coses llavors i de la problemàtica associada a pesticides, adobs químics i l'agricultura intensiva. Molt recomanable pels interessats en menjar sa i saber les porqueries que utilitzen la ramaderia i l'agricultura convencionals així com les conseqüències per la salut. Quatre dècades més tard els temes de toxicitat en els aliments estan de rabiosa actualitat.

“INFORME LUGANO”

de Susan George

Ed. Icaria-Intermón

L'autora ens fa veure com de prepotents són els qui manegen el món capitalista i globalitzador posant-se al bàndol dels contraris. Uns personatges fan un informe encarregat pels globalitzadors fent palesos els punts forts i febles del sistema capitalista i analitzant les idees dels antisistema o antiglobalització. George és una de les portaveus de l'organització reivindicativa Attac que lluita per un món més just. Per qui vulgui saber sobre com està actualment l'equilibri del sistema mundial i com de descarats són els missatges i altres desvergonyies dels qui tenen la paella pel mànec.

EL MONIATO

Dediquem la secció del moniato a diferents representants del govern central. Gràcies als quals, amb la seva nul·la sensibilitat mediambiental i social, la seva ceguesa front les recomanacions tècniques i científiques i la seva poca transparència, han fet que el litoral galleg esdevingui la costa de la mort i que l'estat espanyol sigui la riota de tot el món, no pas, però, per l'exemplar reacció, solidària i reivindicativa, de bona part de la població espanyola.

“Probablemente el fuel no toque la costa Gallega”

Arsenio Fernández, delegat del govern a Galícia 14/11/02

“La rápida intervención de las autoridades ha evitado una catástrofe ecológica”

Miguel Arias Cañete, ministre d'agricultura i pesca 16/11/02

“Estuvimos planteándonos el haber bombardeado el petrolero con nuestros cazas F-18 y los Harrier de despegue vertical”

Federico Trillo, ministre de defensa 20/11/02

“El fuel del petrolero se solidificará en el fondo del mar y no habrá vertido”

Mariano Rajoy, Vicepresident del govern 28/11/02

“No hay mal que por bien no venga”

Manuel Fraga, President de la Xunta de Galícia 3/12/02

“Salen pequeños hilos de fuel solidificado de la proa del Prestige”

Mariano Rajoy, vicepresident del govern, 4/12/02

Totes les declaracions s'han extret de L'AGENDA DE LA IMATGE (any VIII núm 30 4t trimestre), excepte la de Trillo, extreta de LA VOZ DE GALICIA (suplement de novembre 2002). Noteu que estan ordenades cronològicament, seguint els esdeveniments de la catàstrofe del Prestige. Agraïm a Raimon Moreno la seva contribució en aquesta secció.

**I AQUEST PAIO PER QUÈ VOLDRÀ
EL PETROLI SI DESPRÉS EL
LLENÇA AL MAR?**

